

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Mattila, Timo			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kaupungin, kauppiaiden vai kaupunkilaisten puolesta? - Helsingin kunnallishallinto ja kriisiajan energiahuolto 1914 - 1918			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-04-18	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87 sivua
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä työssä tarkastellaan, minkälaisia ongelmia ensimmäisen maailmansodan syttymisen aiheuttama polttoaineen tuonnin katkeaminen ja siirtyminen polttopuun käyttöön Helsingille ja sen asukkaille aiheutti ja miten niistä selvitettiin. Ajallisesti työssä liikutaan autonomian ajan viimeisissä vuosissa. Tutkimuksen kohteena on ajanjakso, joka ulottuu Venäjän ja Saksan sodanjulistuksesta kansalaissodan loppuun. Tarkastelun pääpaino on kolmessa ensimmäisessä sotatalvessa, jolloin polttoaineongelmat olivat suurimmillaan. Tutkielman tavoitteena on selvittää, miten Helsingin energiahuolto organisoitiin ja miten se muuttui sodan aikana. Tutkimuksessa on lisäksi tarkoitus selvittää, miksi polttopuupula syntyi ja missä määrin halot joutuivat säännöstelyn alaiseksi. Tarkastelun kohteena on myös se, miten kaupungin asukkaat suhtautuivat energiapulaan ja viranomaisten toimintaan sen ratkaisussa.</p> <p>Tärkeimpinä lähteinä tässä opinnäytetyössä ovat Helsingin Kaupunginarkistossa olevat kaupunginhallinnon pöytäkirjat ja muut asiakirjat. Sanoma- ja aikakauslehdistä etsittiin tietoja erityisesti siitä, miten energiapula vaikutti tavallisen kaupunkilaisen elämään. Varsinaista tutkimusaineistoa aiheesta on niukasti. Eri tilastojulkaisuista ja tutkimuskirjallisuudesta saatiin opinnäytetyölle välttämätöntä taustatietoa. Työssä havaitaan, että Helsingin kunnallishallinto ei sodan aikana onnistunut kaupungin energiahuollon ylläpitämisessä. Kaupunkilaiset saivat kolmena peräkkäisenä talvena kärsiä hintavista haloista, ja ajoittain kaupunkilaiset hytisivät kodeissaan kokonaan ilman polttopuuta. Asukkaat joutuivat jonottamaan polttopuuta kaupungin halkotarhoista. Tunnelma jonoissa oli alituisen kireä, tappelut yleisiä ja tilanne välillä sekasortoinen.</p> <p>Tutkimuksessa osoitetaan, että tuontipolttoaineiden saatavuuden tyrehtyminen nosti polttopuun kysyntää Suomessa ja Pietarissa voimakkaasti. Kautta- ja sotilaskuljetusten vuoksi melkoisesti lisääntyneen rautatieliikenteen kalustokapasiteetti ei riittänyt suurimittaiseen halkojen kuljetukseen. Polttopuun hankkiminen valtakunnan pääkaupungin Pietarin sekä Venäjän armeijan kuljetustarpeiden tyydyttäminen ohittivat Helsingin tarpeet. Tämän vuoksi halkojen hankinta ja kuljetus Helsinkiin oli erittäin vaikeaa. Helsingin hyväntahtoinen kaupunginhallinto pyrki ratkaisemaan polttoaineongelmaa ryhtymällä itse hankkimaan halkoja kaupungin laitoksille ja kaupunkilaisille. Kunnallishallinto oli haluton ottamaan kokonaisvastuuta kaupungin halkohuollosta, vaikka osa kaupunkilaisista, etenkin Helsingin työväestö, ja ajoittain myös senaatti sitä vaati. Syyksi Helsingin kaupunginvaltuusto ilmoitti, että se ei halunnut tuhota vapaaseen yritteliäisyyteen perustuvaa yksityistä halkokauppaa. Sodan kestäessä yksityinen halkokauppa kuihtui ja kaupunginhallinnon perustelut alkoivat kuulostaa yhä ontommilta. Kolmannen ongelmatalven jälkeen turhautunut halkohallinto ilmoitti lopettavansa halkojen hankinnan yksityisille helsinkiläisille ja ainoastaan ulkoisen tilanteen muuttuminen esti katastrofin neljäntenä talvena.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>energiahuolto - kunnallishallinto - Helsinki - 1914-1918</p> <p>polttopuu - säännöstely - Helsinki - 1914-1918</p> <p>ensimmäinen maailmansota - energiapula - Helsinki</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			